

The background of the cover is a blue-toned image of a musical score. It features several staves with various musical notations, including treble and bass clefs, notes, rests, and accidentals. The score is arranged in a grid-like fashion, with some staves appearing to be part of a larger piece of music. The overall aesthetic is clean and professional, typical of a music textbook.

MUSIKLÄRA

Musikteori med övningar

Malin Jaakkola

Vad är skillnaden på
en not och en ton?

Vad är intervall?

Vilka sorters
treklanger finns det?

Vad är det egentligen för skillnad
mellan dur och moll?

Vad betyder tonal?

Svaren på dessa frågor och många fler om musikteori får du i

MUSIKLÄRA - Musikteori med övningar

Du som redan kan lite om noter och kanske sjunger eller spelar ett instrument kan nu reda upp mystiken kring musikteori. Genom att genast själv sjunga, spela, eller lyssna på övningsexemplen, som är tagna ur den västerländska musikhistorien, blir förståelsen av musiken djupare.

ISBN 978-952-67620-2-9

Finlands Svenska Sång- och Musikförbund

Författare, notskrift, layout:
Malin Jaakkola
Illustrationer:
Lisbeth Cederberg

Första upplagan

Copyright © 2019 by FINLANDS SVENSKA SÅNG- OCH MUSIKFÖRBUND
Hovrättsplanaden 16 vån. 6, 65100 Vasa

Tryck: Waasa Graphics, 2019
ISBN 978-952-67620-2-9

Musiklära - musikteori med övningar riktar sig till dig som är nyfiken på eller redan stiftat bekantskap med noter och vill lära dig grunderna i den traditionella musikteorin. Med hjälp av exemplen och övningarna får du en heltäckande bild av hur musik noteras och de regler som reglerar både notskrift och traditionell tonal musik.

Du kan sjunga, spela och lyssna till alla övningsexempel, de flesta är tagna ur välkända klassiska standardverk, och du hittar lätt inspelningar att lyssna till.

Boken avslutas med några testuppgifter, i vilka du kan kontrollera om du behärskar grunderna. Till dessa sista uppgifter finns rätta svar på s. 88.

Jag önskar dig upptäckarglädje och eftertänksamhet, att förstå musikteori ger dig flera dimensioner till ditt musicerande!

Vänligen

Malin

PS: Företaget som köpt annonsplatser har lovat betjäna kunderna varje dag året om.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Kapitel	sidan
Ackordens funktion	68
Dur	20
Facit till testuppgifterna	88
Fyrklanger	60
Förtecken	12, 16
Intervall	44
Moll	32
Musikalisk form	76
Musikord	80
Rena intervall	45
Rytmnoter	5
Stora intervall	46
Taktart	7
Testa din kunskap	82
Tonart	18
Tonnamn och oktaver	10
Tonartsträdet	22
Transponering	40
Treklanger	56
Treklangernas omvändningar	62

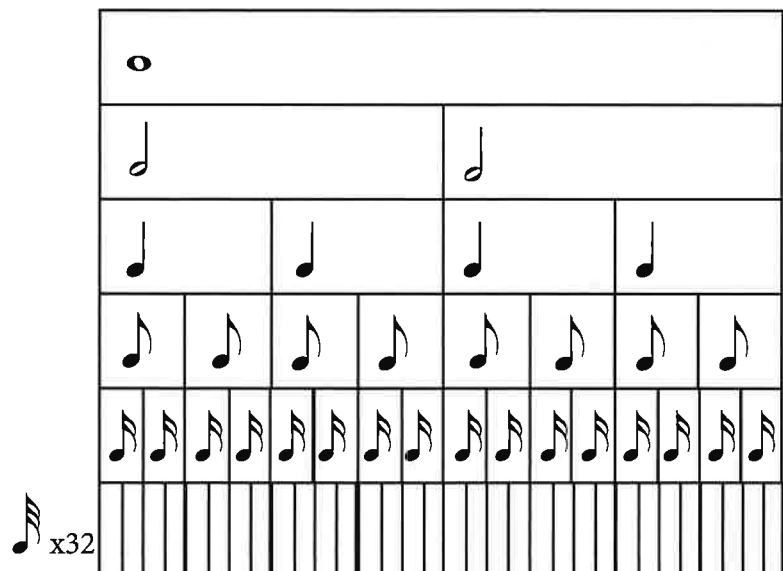
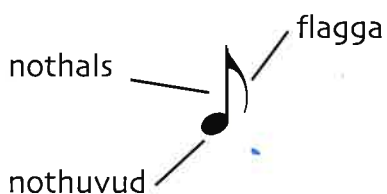
RYTMNOTER

Noter har inte ett exakt tidsvärde utan en nots längd bestäms i förhållande till de övriga noterna. Varje not motsvaras av en paus som har likadant tidsvärde.

Ett notvärde kan alltid delas i hälften och nedan ser du de vanligaste notvärdena.

EN HELNOT		$\frac{1}{1}$		En helpaus
räcker lika länge som TVÅ HALVNOTER		$\frac{1}{2}$		En halvpas
eller FYRA FJÄRDEDELSNOTER		$\frac{1}{4}$		En fjärdedelspas
eller ÅTTA ÅTTONDELSNOTER		$\frac{1}{8}$		En åttondelspas
eller SEXTON SEXTONDELS- NOTER		$\frac{1}{16}$		En sextondelspas
eller TRETTIOTVÅ TRETTIOTVÅONDELSNOTER		$\frac{1}{32}$		En trettio tvåondelspas

Notens delar:

TAKTART

Pulsen är avgörande för vilken taktart som musiken skrivs i. Rymtnoterna delas in i takter som innehåller noter till ett visst värde. Vilken taktarten är har stor betydelse för hur musiken låter, den ger musiken dess karaktär.

Taktarten anges oftast som ett bråk i början av stycket. Den undre siffran anger vilket notvärde man räknar enligt och den övre siffran anger hur många slag takten innehåller.

Här är taktarten TVÅ FJÄRDEDELAR

Pulsslag: 1 2 1 2 1 2 1 2

Takterna åtskiljs med TAKTSTRECK

Det sista taktstrecket heter DUBBELSTRECK och anger att stycket är slut.

REPRISTECKNET anger att ett avsnitt skall repeteras. $\|:$ $:||$

Om stycket inleds med UPPTAKT fattas motsvarande notvärde i den sista takten.

Exempel på fler taktarter. Punkterna under noterna visar pulsslagen.

"fyra fjärdedelar" $\frac{4}{4}$

"fyra fjärdedelar" $\frac{4}{4}$

"alla breve" $\frac{2}{2}$

"tre fjärdedelar" $\frac{3}{4}$

"fem fjärdedelar" $\frac{5}{4}$

"tre åttondelar" $\frac{3}{8}$

"sex åttondelar" $\frac{6}{8}$

TRANSPONERING

Transponering innebär att en melodi flyttas från en tonart till en annan. Vissa instrument är transponerande till sin natur (t.ex. B-klarinet, B-trumpet, valthorn) och behöver noter som är skrivna i en annan tonart än piano för att klinga i samma tonart. På vissa instrument övas simultan transponering kontinuerligt, medan andra instrumentalister nästan aldrig behöver tänka på hela fenomenet. Många sånger finns färdigt transponerade i flera tonarter för att passa olika röstlägen.

Man transponerar alltid från en durtonart till en annan durtonart, eller från en molltonart till en annan molltonart. Musiken bibehålls alltså oförändrad men i en annan tonhöjd. Att ändra en melodi från t.ex. dur till moll är att arrangera om den helt.

Läs gärna om intervall (s. 42) före du gör uppgifterna på följande sida.

Transponera följande melodi till D-dur. Tonarten i exemplet är _____

Che non faro senza Euridice

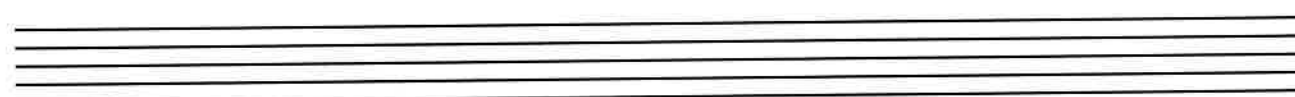
C. W von Gluck

Transponera följande melodi ett helt tonsteg uppåt:

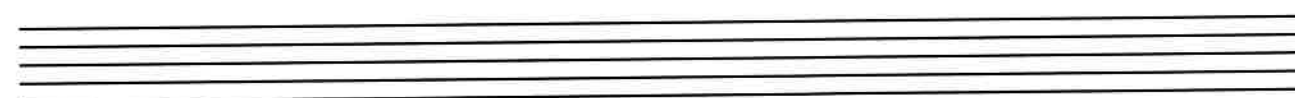
Tonarten är _____ och den blir _____

F. J. Haydn

Tonarten är _____ Transponera melodin till e-moll.

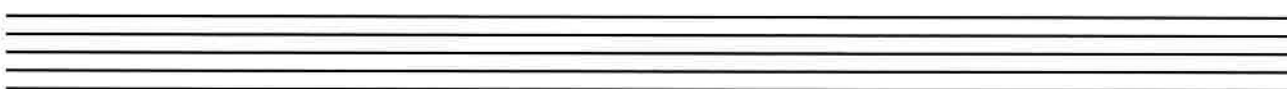
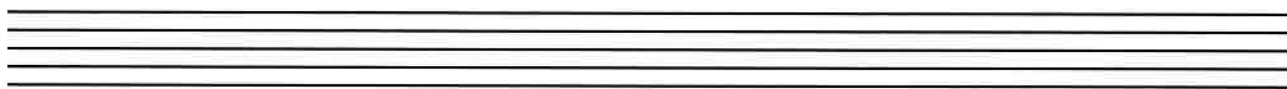
Trad.

Skriv om melodin en oktav uppåt, i G-klav.

Der Abendstern ur Tannheuser

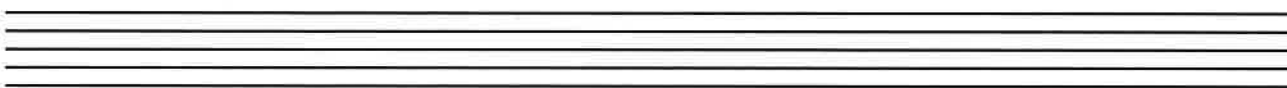
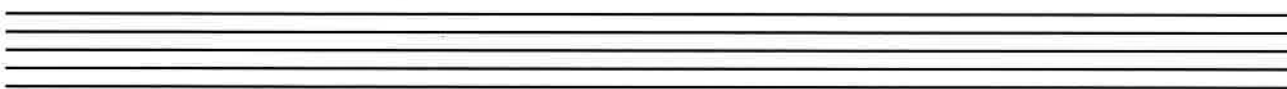
R. Wagner

Följande melodi är egentligen komponerad för cello. Skriv om noterna för cello i F-klav; du bör flytta tonerna en oktav nedåt.

Suite V för altviolin (cello): Sarabanda

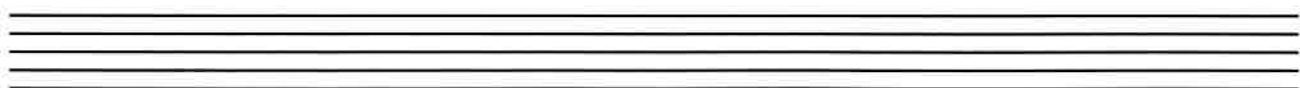
J. S. Bach

Transponera följande melodi en ren kvint nedåt. Skriv noterna i F-klav.

Tonarten är _____ och den blir _____

J. Pachelbel

Skriv om klarinettstämman för violin och altviolin stämman för cello. Klarinetts stämma skall transponeras nedåt ett helt tonsteg och cellons noter skall skrivas en oktav under altviolinens.

Miniature Suite, I March

Alla marcia, giocoso

Gordon Jacob

Clarinet in Bb

Violin

Cello

Viola

6

b Cl.

6

VI

6

Vlc

6

Vla.

ENDAST IDAG!

Annons

GRATIS TRANSPONERING
VID KÖP AV NY TONART

Ta kontakt så gör vi jobbet.
Tillsammans når vi harmoni!